

Undervisningsministeriet
Henrik.Lindegaard@uvm.dk

Ledernes høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser m.fl.

København
den 28. januar 2019

Lederne har den 11. januar 2019 modtaget høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af forskellige love som følge af "Aftale om Fra folkeskole til faglært - Erhvervsuddannelser til fremtiden".

Lederne bakker op om lovforslaget, som Lederne samlet set vurderer vil bidrage til, at flere unge vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse. Lovforslaget udmønter således den politiske aftale fra nov. 2018 "Fra folkeskole til faglært - Erhvervsuddannelser til fremtiden".

Lederne noterer med tilfredshed, at den politiske aftale indeholder initiativer, der sætter fokus på iværksætteri og ledelse som led i at gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive, og at der sættes fokus at rette op på den skæve kønsfordeling på de enkelte erhvervsuddannelser.

Lederne deler aftaleparternes (regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) vurdering, at der er behov for nye ambitiøse tiltag og en helt særlig indsats for at styrke søgningen til og gennemførelsen af erhvervsuddannelserne.

Der er således langt til at indfri erhvervsuddannelsesreformens reformmål, herunder målet om, at mindst 25 pct. i 2020 skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen.

Lederne ser frem til at følge effekten af de foreslåede lovændringer med henblik på at sikre Danmark mere faglært arbejdskraft i de kommende år.

Lederne har følgende konkrete bemærkninger til lovforslaget

Lederne anser det for problematisk, at de dele af lovforslaget, der retter sig mod folkeskolen med henblik på at få flere unge til at søge en erhvervsuddannelse (bl.a. målet om styrket praksisfaglig-

Lederne

Vermlandsgade 65
2300 København S

Telefon 3283 3283

www.lederne.dk

hed, udskoling og samarbejde mellem erhvervsskoler og folkeskoler mv., jf. lovforslagets § 2) alene vil komme til at berøre ca. hver tredje elev i 10. klasse. To ud tre elever i 10. klasse går således enten på efterskole (53,8 pct.) eller privatskole (8,7 pct.). Det er særligt bekymrende, når ca. halvdelen af unge efter 9. klasse vælger at fortsætte i 10. klasse.

På denne baggrund er der næppe udsigt til, at de foreslåede initiativer om mere praksisfaglighed i folkeskolen (§ 22, stk. 1, nr. 6 i lov om folkeskolen) samlet set vil få nogen større betydning i forhold til at øge elevernes interesse og motivation for at vælge en erhvervsuddannelse.

Derfor mener Lederne, at den politiske målsætning om at sikre mere praksisfaglighed i folkeskolen gennem mere forpligtende samarbejde mellem folkeskoler og erhvervsskoler også bør omfatte 9. og 10. klasseelever på øvrige grundskoler.

Det følger af lovforslaget i § 3, at kommunerne skal fastsætte måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne. Lederne bakker op om dette, da måltal giver kommunerne et mere direkte medansvar for at realisere erhvervsuddannelsesreformens konkrete mål om flere unge i erhvervsuddannelserne.

Ifølge lovforslagets almindelige bemærkninger (afsnit 2.5.3 om kommunernes ansvar for søgningen til ungdomsuddannelserne) er det samtidigt hensigten, at måltallet også skal omfatte elever på frie skoler og private grundskoler. Det finder Lederne positivt om end kommunerne kun har begrænset mulighed for at påvirke dette måltal, når de frie grundskoler ikke er omfattet kravene om bl.a. samarbejde med erhvervsskolerne.

Øvrige bemærkninger

Lederne har et ønske om, at flere kvinder vælger uddannelser, der i dag er typiske mandefag og omvendt, da det på sigt vil modvirke det kønsopdelte arbejdsmarked.

Lederne bakker derfor op om, at den politiske aftale indeholder et mål om at skabe større kønsmæssig balance på erhvervsuddannelserne, hvilket også er afspejlet i lovforslaget, som samlet set bidrager til at ændre kønsbalancen på erhvervsuddannelserne, jf. den ligestillingsmæssige vurdering i lovforslaget.

Aftalen indeholder herudover et konkret forslag om, at skal igangsættes en landsdækkende indsats for at udvikle og udbrede god praksis om undervisningsmiljøer, og at denne indsats også skal have fokus på at tiltrække flere kvinder til traditionelle mandefag og flere mænd til traditionelle kvindefag. Lederne stiller sig gerne til rådighed for dette arbejde.

Lederne vil også gerne kvittere for, at aftalepartierne har taget initiativ til at gøre erhvervsuddannelserne mere attraktive ved at sætte fokus på iværksætteri og ledelse. Det fremgår således af den politiske aftale, at de faglige udvalg skal opfordres til at overveje at fastsætte obligatoriske mål for iværksætteri og ledelse i hovedforløbet.

Med lovforslaget præciseres erhvervsuddannelsernes formål i en ny, og udvidet formålsbeskrivelse ved bl.a. at sætte fokus på faglig stolthed, jf. forslaget § 1.

Af hovedbekendtgørelsen (§ 1, stk. 3) fremgår, at "Uddannelserne skal ... og erhvervelse af forudsætninger for etablering af egen virksomhed".

Det er Ledernes indtryk at på trods af, at iværksætteri indgår i erhvervsuddannelsernes formål, er der stor forskel på, hvordan de enkelte erhvervsuddannelser arbejder med at opfylde formålet til gavn for eleverne.

For at sikre, at erhvervsskolerne lever op til den samlede formålsparagraf, §1, foreslår Lederne derfor, at det tydeliggøres i bemærkninger til lovforslaget, at erhvervsskolerne har en særlig forpligtelse til at implementere både nye og eksisterende elementer i formålsparagraffen, herunder iværksætte initiativer, der understøtter iværksætteri. Derudover bør Undervisningsministeriet indskærpe overfor erhvervsskolerne, at de har en forpligtelse til at sikre, at den samlede formålsparagraf med både nye og eksisterende elementer implementeres med konkrete initiativer. Det kan gøres i form af et brev til erhvervsskolerne, der klart udtrykker og fortolker den nye formålsparagraf med henblik på en ensartet udmøntning.

Med venlig hilsen

Henrik Casper